

Projekt

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA BIAŁYSTOK

z dnia ..... 2018 r.

w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, z późn. zm.)¹⁾ w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.)²⁾ uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się gminny program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2019 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1349 i 1432.

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1693.

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Miasta Białystok

z dnia.....2018 r.

GMINNY PROGRAM OSŁONOWY W ZAKRESIE ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW PONIESIONYCH NA LEKI PRZEZ MIESZKAŃCÓW MIASTA BIAŁEGOSTOKU

Rozdział 1 Cel programu

Celem programu jest pomoc finansowa adresowana do mieszkańców Miasta Białegostoku – osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku (tj. osób, które osiągnęły wiek emerytalny zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 z późn. zm.), osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym, osób niepełnosprawnych, znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i ponoszących wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza – zwanych dalej „osobami uprawnionymi”.

Rozdział 2 Sposób realizacji

- 1) Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki jest udzielana ze środków własnych budżetu gminy w ramach zadań własnych gminy na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.
- 2) Przyznanie lub odmowa przyznania pomocy finansowej w zakresie zmniejszenia poniesionych wydatków na leki następuje w drodze decyzji wydanej przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku, bądź inną osobę upoważnioną na podstawie art. 110 ust. 8 ustawy. Wydana decyzja nie ma charakteru decyzji administracyjnej.
- 3) Do wydatków poniesionych przez osoby uprawnione na zakup leków zalicza się wydatki na leki zlecone przez lekarza na podstawie recepty.
- 4) Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia poniesionych wydatków na leki przysługuje, jeżeli:
  - a) miesięczne wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza osobom uprawnionym w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku przekroczyły łącznie kwotę 30 zł,
  - b) dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub 175% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, określonych odpowiednio zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy.
- 5) Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na zakup leków zleconych przez lekarza (pierwszego kontaktu lub specjalistę) jest przyznawana w wysokości wydatków poniesionych na ten cel przez osobę uprawnioną lub uprawnionego członka rodziny w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, jednak łącznie nie może być wyższa od kwoty:
  - a) 30% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – w przypadku 1 osoby uprawnionej,
  - b) 45% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – w przypadku 2 osób uprawnionych,
  - c) 60% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie – w przypadku 3 i większej liczby osób uprawnionych.
- 6) Pomoc finansowa w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki jest przyznawana na pisemny wniosek osoby uprawnionej, jej przedstawiciela ustawowego, opiekuna prawnego złożony w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Białymstoku na druku według wzoru stanowiącego załącznik do programu, przy czym do wniosku należy dołączyć:
  - a) dokumenty potwierdzające wysokość dochodu osoby uprawnionej, a w przypadku osoby w rodzinie dokumenty potwierdzające wysokość dochodów rodziny (sposób ustalania i dokumentowania dochodu – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej),

- b) w przypadku osób przewlekle chorych w wieku produkcyjnym – zaświadczenie lekarskie lekarza pierwszego kontaktu lub lekarza specjalisty potwierdzające przewlekłą chorobę (zaświadczenie będzie uwzględnione przez okres 6 miesięcy od daty jego wydania),
  - c) w przypadku osób niepełnosprawnych – ważne orzeczenie o zakwalifikowaniu do jednego z trzech stopni niepełnosprawności lub orzeczenie o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, albo w przypadku osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia orzeczenie o niepełnosprawności (orzeczenie dołączone do pierwszego wniosku o udzielenie pomocy na leki będzie uwzględnione również przy następnych wnioskach, do upływu okresu jego ważności),
  - d) oryginał faktury wystawionej przez aptekę, obejmującej jedynie leki wydane na podstawie recepty, zawierającej: dane osoby, na rzecz której nastąpiła realizacja recepty, nazwę wydanego leku, jego cenę i ogólną kwotę do zapłaty,
  - e) kserokopię recepty wystawionej na nazwisko osoby uprawnionej, obejmującej leki wymienione w fakturze.
- 7) W przypadku wydania leku zamiennego lub recepturowego dołączona do wniosku faktura lub kserokopia recepty powinna być uzupełniona adnotacją apteki potwierdzającą ten fakt.
- 8) Wniosek złożony bez wymaganych załączników pozostawia się bez rozpatrzenia.
- 9) W przypadku, gdy wniosek obejmuje więcej niż jedną osobę uprawnioną w rodzinie prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe, wnioskodawca składa jeden wniosek w imieniu wszystkich osób uprawnionych. Wniosek składa się nie częściej niż raz w miesiącu.
- 10) W uzasadnionych przypadkach decyzja o przyznaniu pomocy finansowej może być poprzedzona przeprowadzeniem rodzinnego wywiadu środowiskowego.
- 11) Pomoc nie przysługuje, jeśli osobie uprawnionej lub członkowi jej rodziny pozostającemu we wspólnym gospodarstwie domowym w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku, przyznano zasiłek celowy lub specjalny zasiłek celowy na leki albo jeśli osobie tej przyznano pomoc w formie posiłków, usług opiekuńczych i zostało zastosowane całkowite lub częściowe zwolnienie z odpłatności za te świadczenia z tytułu ponoszenia wydatków na leki i leczenie.
- 12) Pomoc nie przysługuje mieszkańcom domów pomocy społecznej, osobom przebywającym w szpitalu i innych instytucjach zapewniających całodobową opiekę i leczenie oraz osobom tymczasowo aresztowanym i odbywającym karę pozbawienia wolności, z wyłączeniem osób odbywających karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.
- 13) W postępowaniach dotyczących pomocy finansowej, nieuregulowanych w programie, stosuje się przepisy ustawy oraz kodeksu postępowania administracyjnego.
- 14) Program osłony realizowany będzie w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r.

Rozdział 3 **Realizator programu**

Realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Rozdział 4 **Ewaluacja i ocena**

Informacja o realizacji programu zostanie zamieszczona w sprawozdaniu rocznym Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku odpowiednio za lata 2019-2021. Koordynatorem programu jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Załącznik do Programu osłonowego w zakresie
zmniejszenia wydatków poniesionych na leki
przez mieszkańców Miasta Białegostoku

**WNIOSEK O PRZYZNANIE POMOCY FINANSOWEJ W ZAKRESIE ZMNIEJSZENIA
WYDATKÓW NA LEKI**

Wnioskodawca .....

(imię i nazwisko, data urodzenia)

PESEL .....

Adres zamieszkania: 15-..... Białystok, ul..... tel. ....

Dane dotyczące Wnioskodawcy/rodziny Wnioskodawcy (osób spokrewnionych lub niespokrewnionych pozostających w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujących i gospodarujących):

Lp.	Imię i nazwisko	Stopień pokrewieństwa	Rok urodzenia	Źródło dochodu* (utrzymania) rodzaj	Dochód* uzyskany w miesiącu .....
		wnioskodawca			
Łączny dochód osoby/rodziny					

Wysokość poniesionych wydatków na leki w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku:

.....r. - ..... zł

Okoliczność/ci uprawniająca/e do pomocy: niezdolność do pracy z tytułu wieku/przewlekła choroba/niepełnosprawność**

Przyznana pomoc finansową proszę przekazać przelewem na rachunek bankowy numer: ...../odbiór gotówki w kasie MOPR**

Oświadczam, że podane wyżej informacje są zgodne z prawdą.

Oświadczam, że jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za udzielenie nieprawdziwych informacji (podstawa prawna: art. 233 § 1 Kodeksu karnego).

Białystok, dnia ..... 20..... r.

.....

(podpis wnioskodawcy)

Załączniki do wniosku:

- oryginał faktury wystawionej przez aptekę ..... szt.,

- kserokopia recept/y na nazwisko wnioskodawcy lub uprawnionego członka rodziny prowadzącego z nim wspólne gospodarstwo domowe ..... szt.,
- dokument/y potwierdzający/e dochody ..... szt.,
- dokumenty potwierdzające uprawnienie do pomocy ..... szt.

Dalszą część wniosku wypełnia Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku

1. Struktura rodziny (właściwie zaznaczyć):

- osoba samotnie gospodarująca
- rodzina ..... osobowa

2. Liczba osób uprawnionych .....

3. Łączny dochód osoby lub rodziny, określony zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej ..... zł;
dochód na osobę w rodzinie ..... zł

4. Kryterium dochodowe (wpisać właściwe: dla osoby samotnie gospodarującej lub rodziny)**
..... zł

5. Poniesione wydatki na leki (powyżej 30 zł łącznie) ..... zł na ..... osobę/y
uprawnioną/e w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku

6. Kwota pomocy finansowej na leki ..... zł (odpowiadająca wysokości poniesionych
udokumentowanych wydatków na zakup leków, nie więcej niż ..... zł, tj. 30%/ 45%/ 60% ** kwoty
kryterium dochodowego na osobę w rodzinie wynikającej z art. 8 ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej).

.....
(data, pieczęć i podpis pracownika socjalnego)

Zatwierdzony przez kierownika Zespołu Pracowników Socjalnych plan pomocy finansowej:

.....
(data, pieczęć i podpis kierownika/z-cy kierownika Zespołu Pracowników Socjalnych)

* źródło dochodu/wysokość dochodu osoby lub rodziny, określone zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.), w tym liczba ha przeliczeniowych należących do wnioskodawcy lub osób wspólnie zamieszkujących i gospodarujących, z wyłączeniem użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego łącznie

** niepotrzebne skreślić

*** odpowiednio 200% lub 175% kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej

UZASADNIENIE

Podstawą do podjęcia uchwały jest art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994, z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej. Art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej wskazuje na możliwość – w oparciu o rozeznane potrzeby gminy – tworzenia i realizacji programów osłonowych. Program taki jest realizowany jako zadanie własne gminy. Ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2017 skorzystały 12 473 osoby, co stanowi 4,4% populacji Białegostoku. Głównymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej, oprócz ubóstwa, są bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba. Klientom pomocy społecznej brakuje niejednokrotnie środków finansowych na ponoszenie wydatków związanych z zakupem leków zaleconych przez lekarza, których przyjmowanie jest konieczne ze względu na stan zdrowia. Oznacza to, że znaczna część klientów pomocy społecznej ma mniejsze bądź większe problemy zdrowotne i niewystarczające środki finansowe na leki, leczenie i inne potrzeby związane z ochroną zdrowia. Do problemów zdrowotnych dochodzą też złe warunki finansowe, szczególnie osób starszych, co ogranicza możliwość leczenia, w tym zakup leków. Aspekt ekonomiczny ma znaczenie w kreowaniu podejścia do życia codziennego osób starszych i niepełnosprawnych – ułatwia lub komplikuje jego przebieg. Najczęstszym źródłem utrzymania osób starszych i niepełnosprawnych są świadczenia emerytalne i rentowe, a w przypadku klientów pomocy społecznej – zasiłek stały. Świadczenia te często nie wystarczają na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych, do których zaliczają się również wydatki na leki.

Z liczby 281 310 osób zameldowanych w Białymstoku na pobyt stały i czasowy na dzień 31.12.2017 r. 59 853 stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym (kobiety po 60 roku życia – 42 066, mężczyźni po 65 roku życia – 17 787). W porównaniu z rokiem 2016 liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 1 785 osób.

Programy osłonowe w zakresie zmniejszenia wydatków poniesionych na leki przez mieszkańców Miasta Białegostoku realizowane były w 2010 r., w 2011 r., i w okresie od 01.05.2012 r. do 31.12.2012 r. Aktualnie realizowany jest program obowiązujący w okresie od 01.04.2015 r. do 31.12.2018 r. Z pomocy w ramach tego programu skorzystało: od 1.04.2015 r. do 31.12.2015 r. – 1 456 rodzin (1 581 osób uprawnionych) na kwotę 475 577 zł; w 2016 r. – 2 031 rodzin (2 786 osób uprawnionych) na kwotę 1 089 833 zł; w 2017 r. – 2 131 rodzin (2 333 osoby uprawnione) na kwotę 1 234 046 zł. Zauważalny jest wzrost zainteresowania tą formą pomocy.

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w tym w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, przy spełnionym kryterium dochodowym mogą być przyznawane zasiłki celowe w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Natomiast w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy, w tym również na potrzeby związane z leczeniem. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że zasiłek celowy jest świadczeniem o charakterze uznaniowym, a zatem jego przyznanie uzależnione jest od sytuacji życiowej osoby/rodziny oraz środków finansowych jakimi dysponuje ośrodek pomocy społecznej na tę formę pomocy. Postępowanie w sprawie przyznania zasiłków celowych na ww. potrzeby wymaga przeprowadzenia procedury administracyjnej, tj. przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, zebrania niezbędnej dokumentacji w sprawie i wydania decyzji administracyjnej. W konsekwencji wypłata takiego świadczenia następuje dopiero po zakończeniu ww. procedury. Program osłonowy z uproszczonym postępowaniem administracyjnym umożliwia szybszy, częściowy (ale za to gwarantowany) zwrot poniesionych wydatków na leki. Program osłonowy jest zatem alternatywą dla systemu wsparcia w postaci zasiłków celowych i zasiłków specjalnych celowych. Program skierowany jest do osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, bowiem

uwzględnia osoby w wieku emerytalnym, osoby przewlekle chore w wieku produkcyjnym, niepełnosprawne, posiadające stosunkowo niskie dochody i ponoszące wydatki na zakup leków zleconych przez lekarza.

W programie osłonowym proponuje się próg uprawniający do pomocy lekowej na poziomie do 200% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i 175% dochodu na osobę w rodzinie, stosownie do tego czy wniosek składa osoba samotna czy rodzina. Powyższe wynika z oceny statusu materialnego osób zgłaszających się o pomoc jak również możliwości finansowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Proponowana wysokość kryterium dochodowego znacząco przewyższa kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej. Proponowane progi kryterium dochodowego pozwolą objąć programem najbardziej potrzebujących mieszkańców Białegostoku. Przyjęcie podwyższonej kwoty kryterium do pomocy z programu osłonowego jest wysoce uzasadnione ze względu na proponowany w programie krąg osób uprawnionych, a w szczególności objęcie nim osób niezdolnych do pracy z tytułu wieku, tj. osób, które osiągnęły wiek emerytalny zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jest to grupa osób, która trudnych sytuacji życiowych nie może pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Dochód uprawniający do pomocy kształtowałby się - zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej - następująco:

- 200 % kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej, czyli aktualnie 1402 zł,
- 175 % kryterium dochodowego na jedną osobę w rodzinie, czyli aktualnie 924 zł.

Powyższe kwoty uległyby podwyższeniu wraz ze wzrostem kryteriów dochodowych określonych w ustawie o pomocy społecznej w związku z ich weryfikacją przewidzianą w art. 9 tej ustawy. Warunkiem skorzystania będą udokumentowane wydatki w kwocie przewyższającej 30 zł.

Pomoc finansowa realizowana będzie przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku. Źródło finansowania – środki własne Miasta Białystok.

Program osłonowy będzie realizowany w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r.